

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

856

Vragen van het lid **Stoffer** (SGP) aan de Minister van Financiën over *het bericht dat veel Oekraïense vluchtelingen geen Nederlandse bankrekening kunnen openen* (ingezonden 1 juli 2022).

Antwoord van Minister **Kaag** (Financiën) (ontvangen 20 oktober 2022). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 3880.

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Nog steeds problemen bankrekeningen Oekraïners: nu heeft één ambtenaar een oplossing»?¹

Antwoord 1

Ja, ik ben bekend met dit bericht.

Vraag 2

Herkent u het beeld dat veel Oekraïense vluchtelingen geen bankrekening kunnen openen, doordat zij niet het juiste paspoort hebben en zo ja, heeft u inzicht in de mate waarin dit voorkomt?

Antwoord 2

In mijn brief van 19 juli jl. schreef ik dat het merendeel van de ontheemden uit Oekraïne kan beschikken over een bankrekening indien zij over een biometrisch identiteitsdocument beschikken. Op 28 september zijn er bijna 55.000 volwassen ontheemden ingeschreven in de Basisregistratie Personen (BRP). Uitgaande van ongeveer 48.000 verstrekte bankrekeningen, blijven er ongeveer 7.000 volwassenen over zonder bankrekening. Dit zijn personen met bijvoorbeeld een cyrillisch (handgeschreven) of verlopen paspoort. Op 30 september hebben de banken bekend gemaakt dat zij vanaf 3 oktober ook personen met deze documenten een bankrekening kunnen verstrekken. Daarmee is ook voor de laatste groep die nog geen bankrekening kon openen een oplossing gevonden.

¹ Rtlnieuws.nl, 25 juni 2022, «Nog steeds problemen bankrekeningen Oekraïners: nu heeft één ambtenaar een oplossing», <https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/5317130/problemen-bankrekeningen-oekraïense-vluchtelingen-oplossing>

Vraag 3

Bent u het eens dat het openen van een bankrekening voor alle Oekraïense vluchtelingen mogelijk moet zijn, zodat zij bijvoorbeeld ook een arbeidsrelatie kunnen aangaan?

Antwoord 3

Ja, ik vind het belangrijk dat alle ontheemden uit Oekraïne, ook zonder biometrisch paspoort, een bankrekening kunnen openen, zodat zij zelfstandig deel kunnen nemen aan de samenleving en bijvoorbeeld een arbeidsrelatie kunnen aangaan. Het ontbreken van een bankrekening raakt niet alleen de volwassene zelf, maar ook het eventuele gezin dat in Nederland verblijft. Ik ben blij dat dit nu eindelijk gelukt is en wil mijn waardering uitspreken voor de moeite die banken genomen hebben op dit vlak. Desalniettemin is duidelijk dat dit lange tijd op zich heeft laten wachten en kan ik mij voorstellen dat het voor de betrokken personen onzekerheid en ongemak met zich heeft meegebracht.

Vraag 4

Waarom is een biometrisch paspoort nog steeds nodig voor het openen van een bankrekening, terwijl dat voor bijvoorbeeld een inschrijving in de Basisregistratie Personen (BRP) niet meer nodig is?

Antwoord 4

Het accepteren van niet-biometrische documenten door de banken vereist per type document of combinatie van documenten een handmatig protocol en aanpassing van de systemen dat bij elke bank individueel moet doorgevoerd worden. Dit was niet eenvoudig in een kort tijdsbestek door alle banken volledig in te richten.

Vraag 5, 6 en 7

Op welke wijze kunnen belemmeringen worden weggenomen, zodat alle Oekraïense vluchtelingen, ook degenen zonder biometrisch of anderszins ongeldig paspoort, een Nederlandse betaalrekening kunnen openen? Hoe gaat u, samen met betrokkenen zoals de banken, De Nederlandsche Bank en de Betaalvereniging, deze belemmeringen wegnemen? Herinnert u uw toezegging in de brief van 19 april jl. dat «eventuele knelpunten in de uitvoering zo snel mogelijk gezamenlijk aangepakt kunnen worden»² en bent u in dat licht bereid zo snel mogelijk, samen met stakeholders, het geschetste probleem op te lossen?

Antwoord 5, 6 en 7

Zoals ik bij de beantwoording van vraag 4 heb aangegeven heeft de vertraging vooral gelegen in het feit dat een aanzienlijke groep Oekraïense ontheemden niet beschikt over reguliere documentatie en dat de banken hun systemen en processen moesten aanpassen om deze documenten alsnog te kunnen accepteren. Ik heb DNB in het beginstadium reeds verzocht om in haar handhavingsbeleid flexibel op te treden, zodat Oekraïense ontheemden snel geholpen konden worden. Ik ben blij dat nu alle Oekraïense ontheemden toegang kunnen krijgen tot een bankrekening.

Vraag 8

Kunnen Oekraïense vluchtelingen die jonger zijn dan 18 jaar ook een bankrekening openen, en zo nee, bent u bereid dit wel mogelijk te maken?

Antwoord 8

De Betaalvereniging Nederland heeft aangegeven dat er banken zijn die ook betaalrekeningen verstrekken aan personen die jonger zijn dan 18 jaar.

² Kamerstuk 31 477, nr. 75